

บันทึก

เรื่อง การจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ๕๕๕๙/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๖ เรื่อง กระทรวงศึกษาธิการขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ ว่าถ้าคณะอนุกรรมการร่างกฎหมายเถรสมาคมจะยกร่างกฎหมายเถรสมาคมจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ กำหนดการปกครองคณะสงฆ์ในส่วนกลางให้มีตำแหน่งเจ้าคณะใหญ่เป็นตำแหน่งปกครองรองจากมหาเถรสมาคมขึ้น จะเป็นการขัดกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ แล้วเห็นว่า การจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ที่จะกำหนดในกฎหมายเถรสมาคมตามมาตรา ๒๐ นั้น หมายความว่าถึงกำหนดแบ่งหน่วยการปกครองคณะสงฆ์และมีหน้าที่ปฏิบัติในหน่วยต่างๆ เพื่อให้การปกครองคณะสงฆ์เป็นไปโดยความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๑๘ ได้ด้วย ตามที่บัญญัติในมาตรา ๒๑ และ ๒๒ แบ่งเขตปกครองคณะสงฆ์และลำดับชั้นภิกษุผู้ปกครองคณะสงฆ์ในส่วนภูมิภาคไว้ แต่ไม่ได้มีบทบัญญัติสำหรับส่วนกลางไว้ด้วยนั้น ก็เห็นได้ว่า การปกครองคณะสงฆ์ในส่วนกลางกฎหมายให้อยู่ในอำนาจของมหาเถรสมาคมที่จะกำหนดขึ้นตามอำนาจมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๓ ได้ อาศัยเหตุที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า มหาเถรสมาคมมีอำนาจที่จะกำหนดให้มีตำแหน่งเจ้าคณะใหญ่ขึ้นได้ แต่การจัดตั้งให้มีตำแหน่งใดขึ้นนั้นย่อมต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างด้วย ขอเสนอข้อสังเกตไว้ด้วยว่า การที่จะกำหนดอำนาจหน้าที่นั้น จะต้องอยู่ภายในขอบของมาตรา ๑๘ ด้วย กล่าวคือ จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายและพระธรรมวินัย เช่น จะกำหนดให้เจ้าคณะใหญ่มีอำนาจหน้าที่กระทำการอันใดซึ่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ ได้บัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของมหาเถรสมาคมก็ดี หรือสงฆ์ตำแหน่งใดก็ดี ก็ย่อมกระทำได้เช่นนี้เป็นต้น

(ลงชื่อ) หยุด แสงอุทัย

(นายหยุด แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๐๖